

Köszönjük mindazoknak,

akik személyi jövedelemadójuk 1%-át egyesületünk
s így folyóiratunk számára ajánlották fel.

A befolyt 80 248 Ft-ot 2008. évi 3. számunk nyomdai előkészítésének
költségeihez használtuk fel.

Előre is köszönjük azoknak, akik a következő évben is megtisztelnak
bennünket bizalmukkal és támogatásukkal.

Adószámunk: **19079581-2-06**

Számunk szerzői

BALOGH JÁNOS MÁTYÁS	történész, Budapest
BOLGÁR DÁNIEL	történész, Budapest
DEÁK ÁGNES	történész, SZTE, Szeged
DOMINKOVITS PÉTER	történész–levéltáros, Sopron Megyei Levéltár
EÖRY GABRIELLA	Ph.D. hallgató, ELTE, Budapest
GERHARD PÉTER	Ph.D. hallgató–levéltáros, ELTE, Budapest Főváros Levéltára
ISPÁN ÁGOTA LÍDIA	Ph.D. hallgató, ELTE, Budapest
K. LENGYEL ZSOLT	történész, Ungarisches Institut, München
KISS ZSUZSANNA	Ph.D. hallgató, ELTE, Budapest
KÖVÉR GYÖRGY	történész, ELTE, Budapest
LUKÁCS ANIKÓ	történész–levéltáros, Budapest Főváros Levéltára
PAPP BARBARA	Ph.D. hallgató, ELTE, Budapest
PIHURIK JUDIT	történész, SZTE, Szeged
SZABÓ SZILÁRD	történész, Debreceni Tudományegyetem, Debrecen
UJVÁRY GÁBOR	történész, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár
VICZIÁN ZSÓFIA	Ph.D. hallgató, ELTE, Budapest

A fordításokat CZAKÓ LÁSZLÓ és DEÁK ÁGNES készítették.

Contents

Essays

ZSUZSANNA KISS	
Fathers and Sons. Two Generations of a Diary Keeping Lower Noble Family in Zala County	5
PÉTER GERHARD	
Assimilation and Dissimilation in Autobiographies: The Cases of Imre Fest and Edmund Steinacker	25
ANIKÓ LUKÁCS	
Reflections of 19th-century Hungarian National Fashion in Memoirs and Diaries	46
GABRIELLA EÖRY	
The Amusements of a Chief District Administrator. Social Life and Entertainment in the Diary of Pál Olchváry	65
GYÖRGY KÖVÉR	
The Secrets of Private Life and the Diary. Women, Love and the Diary in Béni Kállay's Life	82
JÁNOS MÁTYÁS BALOG	
'Love Matters' Through Half a Century. The Self-representation and Statistics of a Non-commissioned Officer's Abdominal	101
BARBARA PAPP	
'I am a seed sower': The Identities of a Peasant	128
ÁGOTA LÍDIA ISPÁN	
A Peasant's 'Autobiography' from the Socialist Era	141
DÁNIEL BOLGÁR	
Farmer B. and Doctor H. The Denominational Patterns of Small Town Autobiographies	155
ZSÓFIA VICZIÁN	
Patching Up a Past – A Noble Family's Genealogy from the Socialist Era	171

Workshop

SZILÁRD SZABÓ	
Bosnia and Herzegovina's Constitutional Relations with Hungary and Austria after the Occupation	184

Beyond our borders

'...alternatives and compromises as historical problems' (an interview with Zsolt K. Lengyel)	216
---	-----

The bibliography of Zsolt K. Lengyel's works	229
K. LENGYEL ZSOLT	
Neoabsolutism or Autocracy? Notes on the Historiography of the Bach Era in Hungary	238
<i>Reviews</i>	
'Waß ich auf erd am liebsten hab, daz ligt nun laider in dem grab' ['What I love the most on this earth is unfortunately already in the grave'] <i>(Trauer und Gedächtnis. Zwei österreichische Frauentagebücher des konfessionellen Zeitalters [1597–1611, 1647–1653]. Hg. von Scheutz–Harald Tersch. Österreichische Akademie der Wissen- schaften, Wien, 2003. [Fontes Rerum Austriacarum: Österreich- ische Geschichtsquellen. Abt. 1. Scriptores, 14.]</i>	
DOMINKOVITS PÉTER	257
Travelling University <i>(Palasik Mária: A műegyetemisták Odüsszeiája 1944–1946. Mű- egyetemi Kiadó, Budapest, 2006.)</i>	
PIHURIK JUDIT	261
<i>Authors</i>	265

Következő számunk tartalmából

ALMÁSI GÁBOR

A vallásos különút lehetőségei a 16. században: Dudith András és a konfesszionalizáció

KÁRMÁN GÁBOR

Kísérlet a misztikus alapú külpolitikára? Bengt Skytte útja a Rákócziakhoz 1651–1652

BENDA BORBÁLA

Egy uradalmi központ egy korabeli éttrend tükrében

LUCIAN HOLSCHER

Új annalizmus. Történelemelméleti vázlat

Bemutatjuk Tüdős S. Kingát

Az AETAS történettudományi folyóirat. Megjelenik évente négy alkalommal. Kiadója az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A lap főként történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat közöl, de szívesen fogad írásokat a társadalomtudományok más ágaiból is.

*

Az AETAS megjelenését döntően alapítványi támogatás teszi lehetővé. Az AETAS több vagy akár egy száma is megrendelhető a szerkesztőség címén.

A folyóirat előfizetési díja egy évre 2400 Ft+postaköltség.
A lap ára egy szám megrendelése esetén 600 Ft+postaköltség,
könyvesboltban 800 Ft.

*

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: Teleki Téka, VIII. ker., Bródy Sándor u. 46.;
Kis Magister Könyvkereskedés, V. ker., Magyar u. 40.;
Írók Boltja, VI. ker., Parnasszus Kft., Andrássy út 45.;
ELTE BTK könyvtár, VIII. ker., Múzeum krt. 6–8.;
Osiris Könyvesbolt, V. ker., Veres Pálné u.;
Könyvtárellátó Kht., XIII. ker., Váci út 19.

Szeged: Katedrális Bt., Sik Sándor Könyvesbolt, Oskola u. 27.,
Könyv- és Jegyzetbolt, Vitéz u.;
Egyetemi könyvtár, Petőfi S. sgt.

Miskolc: Fókusz Könyvesbolt, Pátia üzletház;
Bibliofil Kft., Kazinczy Könyvesbolt, Széchenyi u. 33.

Pécs: PTE Iskolaszövetkezet Könyvesbolt, Ifjúság út 6.;
PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár, Rókus u. 2.

*

Kiadja az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.

Telefon: 62/313-221

e-mail: aetas@mail.u-szeged.hu

<http://www.aetas.hu>

Felelős kiadó: Deák Ágnes

Olvasószerkesztő: Horváthné Szélpál Mária

Szerkesztőségi titkár: Tóth Hajnalka

A borítót tervezte: Annus Gábor

Nyomdai munkálatok: E-press Kft., Szeged.

ISSN 0237-7934

„Első cilinderem után hat hónapra 1838-ban jött a nagy árvíz Budapesten és vidéken;

A második cilinder vásárlás után hat hónapra 1848-ban kitört a forradalom Magyar- és Erdélyország minden területén;

A harmadik cilinderem után egy évre 1860-ban forrongásban volt megint az egész ország, és hogy nem lett belőle forradalom, az csupán Deák Ferenc higgadt eljárásának köszönhető;

Ezek után már szinte aggódva vettem meg a negyedik cilindert 1890-ben késő ősszel; de ez egyszer nem történt más országos baj, csak az, hogy néhány év múlva Loránt Zeno elvitte a még egészen új cilinderemet és helyette otthagya nekem az ő kopott kalapját. Jó nagy feje van neki is!

Ez az ötödik cilinder csak nekem hozott bajt, amennyiben azóta érzem lábaim zsibbadását és elgyengülését. Pedig ez a kalap csak egyszer volt a fejemen, t.i. a zenedétől hazáig.”

Lukács Anikó tanulmányát számunk 46–64. oldalán olvashatják.

Személyes történelem

KISS ZSUZSANNA

*Apák és fiúk. Egy Zala megyei naplóíró
kisnemesi család két nemzedéke*

GERHARD PÉTER

*Asszimiláció és disszimiláció az önéletírás-
ban*

LUKÁCS ANIKÓ

*A 19. századi magyar nemzeti divat emlék-
iratok és naplók tükrében*

KÖVÉR GYÖRGY

*A magánélet titkai és a napló. Nők, szere-
lem, házasság Kállay Béni életében*

BALOG JÁNOS MÁTYÁS

*Fél évszázad „szerelmi dolgai”. Egy altiszti
altest önképe és statisztikája*

Bemutatjuk K. Lengyel Zsoltot